

„Kdor more, reši se“, je splošni klic, vse dere in se rine proti čolnom, Dolarja, ki se je prepričal, da je Spitler še v notranjih prostorih, potiska veliko ljudi pred sabo tako, da nazaj nikakor ne more. Predno se prav zavé, je z drugimi vred v čolnu, ki brzo odrine od ladije v valove s tremi drugimi vred. Od suhega sem se čuje klic, a kaj je Dolarju za rešitev lastnega življenja, če mu nesrečna osoda vzame to, čemur je posvetil svoje življenje — Emo! In to je zgubil, kajti zopet se čuje tresk in — valovi so požrli lepi parobrod, ki se je na dno pogreznil. V istem hipu zgrabi mogočen val tudi čoln ter ga zažene v nižavo. Dolar pride ob zavest. — —

Zbudi se na morskem bregu in gleda krog sebe. Bil je jasen solnčen dan.

„Kje sem?“ — vpraša španjski.

„Na otoku Madejri, señor“ — je odgovor iz ust lične mlade Španijolke, ki se je ž njim posebno vkvarjala, kakor je bilo videti.

(Dalje prihodnjič.)

Politične stvari.

Pogled na Ogersko,

kako se Magjari pripravljajo za nove volitve poslancev v državni zbor.

„Extra Hungariam non est vita, si est vita, non est ita“ — to je bil bahaški pregovor Magjarov, dokler so svoj jezik še skrivali in je bil še latinski jezik njihov parlamentarni jezik. Po naše se pravi to: „zunaj Ogerske ni življenja, in če je življenje, pa ni tako kakor pri nas.“

Poglejmo zdaj nekoliko, kakošno je življenje Magjarsko zdaj, ko je gotovo v največem cvetju, ker se pripravljajo za nove volitve poslancev, katere imajo biti prihodnji mesec.

Pretep s krvavimi buticami je zdaj na dnevnem redu. Prvi tak krvavi pretep je bil v Gjengješiu med vladno in nji nasprotno stranko. Ranjenih ni bilo nič manj ko 62 ljudi, treba je bilo vojakov, da so naredili mir. Veliko so jih zaprli. Med pretepači ni bil le priprosti narod, ampak tudi veliko ljudi visih javnih stanov. Po tem se mora sklepati, kako „ritterlich“ je Magjarsko pleme. Zavoljo tega je Tisza uradnikom razposlal okrožnico z ukazom, naj zabranijo vse vladi nasprotne agitacije (eljen volilna svoboda na Ogerskem!) in da se s takimi, ki „motijo mir“ ali kar je vse eno, agitujejo proti vladi, strogo ravna po postavi. Velikim županom je pa ukazal, da morajo svojim uradnikom zabraniti vsak pritisek na volilce in strogo paziti na to, da vsak voli, kogar hoče. Res, prav Magjarsko!

Tisza sam je kandidat v Debrečinu, tem ultramagjarskem gnjezdu; tam hoče rešiti čast svojo in svojega prijatelja Andrassyja. Če on tam zmaga — misli — potem bodo tudi druga Magjarska mesta šla za vlado. Al kaj se mu je pripetilo? Njegovi prijatelji so mu napravili slavoloke, te pa je množica potrgala in podrla, le nekaj jih je rešila silna policija enake osode. Ko je Tisza govoril volilcem, je bil velikansk škandal: njegovi prijatelji so mu kričali „eljen“ (živio), a tem nasproti oglasili so se nasprotniki s sikanjem in žvižganjem tako, da včasih ni bilo razumeti ne ene besede njegove. Policija je potem naredila mir in zaprla več razsajalcev, pa jih je morala več izpustiti, prisiljena, kakor pravijo, po „narodu“. To vse je prav magjarsko in kaže očitno jako protivnega duha zoper vlado

zavoljo notranje politike Andrassyjeve. „Magjar ember“ hoče vojsko z Rusi.

Da je tako, o tem je glavni dokaz kandidat Falk, urednik po Ogerskem najbolj razširjenega lista „Pester Lloyd“. On je, ponujaje se svojim volilcem, jako srdito govoril proti Rusiji in vsemu slovanskemu narodu. Opomnil je, da je bil prihod Magjarov v Evropo in ustanovljenje njihove domovine tu jako važen; oni so zasadili klin med prej zedinjene Slovane, ta klin je — po Palackijevi zgodovini Česki — največi zadržek, da se ne morejo zopet zediniti. Magjarov najhujša sovražnica je Rusija; ona si prizadeva izdreti Magjarski klin in zaganja valove slovanske na-nje. Če se Magjari ne morejo vpreti tem težnjam, je konec Ogerske države. „Zato se jim moramo — pravi Falk — vpirati z vso silo, dokler le eden Magjar živi na Ogerskem. Naj so sklenili v Berolinu, kar jim je drago, — do boja za življenje in smrt mora priti z Rusijo. Če zmaga Magjar v tem boji, se bo smelo reči, da vkljub tisočletne dōbe, kar ima Magjar domovino v Evropi, si jo je iznova osnoval.“ Dalje misli Falk, da v Petrogradu ne bodo pozabili, kako se je Avstro-Ogerska obnašala proti Rusiji prej in o kongresu, da je toraj vojska med Avstrijo in Rusijo gotova! — Take rotomontade menda tudi Ogerskim ministrom ne bodo po volji, ker niso tako kratkovidni, da ne bi naprej videli, da bi v taki vojski vsaj Ogerska glavo zgubila. Zato je Tisza prav rekel, da vlado, ki bi zahtevala vojsko z Rusom, bi bilo treba nemudoma odstaviti.

Srbi Ogerski se tudi pripravljajo z vso marljivostjo za volitve, ne tako pa Slovaki po gorenji Ogerski; ti so za pasivni upor, to je, da ne voliti, češ, da nimajo nikakoršne nade, da bi spravili več svojih zastopnikov v zbor, in da je treba sedanji vladi pokazati svojo nezadovoljnost z nevdeleževanjem pri volitvah. „Obzor“ pa meni, da je na vsak način bolje voliti, če zmagajo Slovaki tudi le v enem okraju, da bi potem njihov poslanec v zboru o vsaki priliki protestiral proti helotskemu stanju, v katerega je Ogerska oblast kontumacirala ves Slovenski narod v Slovakiji. — Al kje se večina dandanes zmeni za proteste manjšine ali celó posameznjakov! —

Tako je na Ogerkem zdaj pred volitvami.

Mnogovrstne novice.

* *Sneg meseca malega srpanu.* Iz Lecha v Tirolih piše časnik „Bote für Tirol“ od 4. dne t. m. tako-le: Od 4. ure zjutraj sneži kakor o božiču. Sedaj je 9. ura opoldne, in že ga leži 16 centimetrov na debelo. Včeraj še prekrasno polje in senožeti so pokrite s sneženo odejo. Se ve da tudi na planinah stoji živina do kolena v snegu.

* *Novo iznajdene narodnosti na Ogerskem!* V letošnjem programu katoliške gimnazije v Nitri in pa brezverske realke v Trenčinu nahajajo se učenci pod imenom sledečih narodnosti: Magjari, Nemci, Magjaronemci, Magjaronemco-slovaki, Nemco-slovaki in Magjaronemco-slovaki! Prečudna zmes! Le — Slovakov ni!

Naši dopisi.

Iz Rusije 14. junija. — 7. — „Evropsko-turški mir je sklenjen — živila vojska!“ — taka napitnica bi se bila na včerajšnjem poslednjem obedu kongreslerjev v Berolinu najbolje vjemala s situacijo. S prekano se je kongres začel, s prekano se je končal, bistvo Berolinskega kongresa je prekana. Ker morda mnogi čitatelji